

میز گرد سلامت درباره عوارض اقدامات جراحی توسط افراد غیر متخصص با حضور **دکتر مجتبی امیری** متخصص پوست، **دکتر حسین ابراهیمی**مقدم روان شناس و **دکتر بابک ساعدی** فلوشیپ جراحی پلاستیک صورت

عارضه ماندگار یک تصمیم اشتباه

گرایش به زیبایی و زیبا بودن، ویژگی ذاتی بشر و ودیعه‌ای از جانب پروردگار هستی است. پشرفت علم پزشکی در زمینه ترمیم ضایعات ناشی از حوادث توانسته به بهبود زندگی افراد کمک کند اما این روزها شاهد استقبال گسترده از اقدامات زیبایی غیرضروری هستیم. این مساله زمانی هشدار تلقی می‌شود که متاسفانه چنین کارهایی در مراکز غیر تخصصی و توسط

افراد غیرپزشک و بدون دانش و تجربه کافی انجام می‌گیرد. این مساله رایج ما را بر آن داشت تا مشکل یکی از خوانندگان «سلامت» را مطرح کنیم: «خانمی ۲۳ ساله هستم که از دوران نوجوانی از ظاهر خود ناراضی بودم و همیشه از نگاه دیگران رنج می‌بردم. این حالت به‌حدی رسید که مدت طولانی پیش از خروج از منزل به آرایش صورت می‌پرداختم اما هیچ‌گاه خوشحال و راضی نبودم. مدت‌ها دغدغه عمل زیبایی صورت را داشتم تا اینکه تبلیغ یک آرایشگاه در فضای مجازی نظرم را جلب کرد و برای تزریق ژل لب مراجعه کردم اما متاسفانه پس از یکی – دو روز دچار جراحی گسترده شده‌ام. متخصص پوست ترمیم طولانی برای بهبود نسبی را لازم می‌داند. دچار عذاب و ناراحتی زیاد شده‌ام. لطفا مرا راهنمایی بفرمایید.»

■ **دکتر مجتبی امیری** /استادیار دانشگاه

سلامت: **آقای دکتر، علل استقبال گسترده اقدامات زیبایی را در جامعه امروز چه می‌دانید؟**

علاقه به زیبایی و زیبا بودن خصوصیت فطری بشر است. خالق هستی،انسان‌رازیبا آفریده‌اما گاهی بیماری،حوادث، سهل‌انگاری و… می‌تواند زیبایی ظاهری را تحت‌تاثیر قرار دهد. در چنین شرایطی، رشته‌های تخصصی پزشکی در زمینه‌زیبایی مانند تخصص پوست،جراحی گوش و حلق و بینی،جراحی پلاستیک و… جایگاه حضور پیدا می‌کنند. به خاطر داشته باشیم جراحی زیبایی باید حتما توسط پزشک متخصص انجام شود که علم و تجربه این کار را دارد. البته تعهد اخلاقی نیز بسیار مهم است تا از انجام اقدامات غیرضروری پرهیز کند. نکته قابل‌تاکید در مورد جراحی‌های زیبایی این است که گرچه چنین اقداماتی می‌توانند نیاز روانی فرد را برطرف کنند، از آنجا که جنبه درمانی ندارند، فرد انتظار عوارض ماندگار را نخواهد داشت.درواقع بیمار حق دارد پس از عمل جراحی زیبایی دچار عارضه ماندگار نشود. به این دلیل پزشک باید در انتخاب مورد حساس باشد و در زمینه‌هایی فعالیت کند که کاملا تخصص و تجربه داشته باشد و درعین حال مورد را نیز به‌درستی انتخاب کند.

درزمینه‌زیبایی،طی‌سال‌های‌اخیرپیشرفت‌های‌گسترده‌ای صورت گرفته‌اما تبلیغات گسترده در فضای مجازی و عدم نظارت کافی باعث شده گاهی افراد غیرمتخصص یاکم‌تجربه‌با‌ادعاهای‌غیرواقعی‌دست‌به‌اقدامات‌زیبایی تخصصی بزنند که قطعاً زمینه‌ساز عوارض جدی خواهد

بود. متاسفانه این مساله نمود بارزی پیدا کرده و افراد زیادی پس از ایجاد عوارض جدی برای جبران وضعیت خود به متخصصان مراجعه می‌کنند که واقعا نمی‌توان انتظار بازگشت به شرایط مطلوب را داشت. هر نوع اقدام در زمینه زیبایی اعم از تزریق بوتاکس، ژل، چربی، لیزر، کاشت مو و… حتما باید در مراکز تخصصی و توسط پزشکان متبحر و باتجربه انجام گیرد. سپردن چنین کارهایی به افراد غیرپزشک زنگ خطر جدی بروز آسیب‌های بسیار وخیم خواهد بود.

سلامت: **تزریق ژل جزو اقداماتی است که طرفداران زیادی دارد. این کار چگونه انجام می‌شود؟**

در سال‌های اخیر،ژل هیالورونیک‌اسید به‌عنوان یک‌فیلر یا پرکننده برای افرادی که دچار کاهش حجم قسمتی از بدن به‌خصوص صورت شده‌اند، کاربرد دارد. این ژل به‌خاطر شباهت ساختاری با بدن انسان معمولا بی‌خطر است و به‌تدریج در بدن جذب می‌شود. اگر ژل باکیفیت و استاندارد توسط متخصص پوست برای فردی که واقعا چنین نیازی دارد، تزریق شود، می‌تواند تاثیر خوبی داشته باشد و تقریبا عارضه‌ای ندارد.

به‌خاطر قیمت بالای ژل‌های استاندارد، گرایش به مصرف ژل‌های تقلبی به‌خصوص توسط افراد غیرمتخصص زیاد است. زمانی که ژل غیراستاندارد وارد بدن می‌شود، واکنش‌های شدیدی به‌وجود می‌آید. اگر ژل در محل نامناسب تزریق شود، ممکن است وارد رگ شود و ناحیه وسیعی از عضو را از بین ببرد یا به‌دلیل واکنش و

التهاب بدن، تغییر شکل عضو ایجاد کند.

سلامت:**بوتاکس در چه مواردی کاربرد دارد؟**

تزریق بوتاکس نیز یکی دیگر از اقدامات شایع در زمینه زیبایی است. بوتاکس یا بوتولینوم توکسین دارویی است که به صورت موقت باعث فلج عضله می‌شود بنابراین در قسمت‌هایی از صورت مانند پیشانی، بین ابروها، خطوط پاکلاخی دور چشم‌ها و… که چین‌ها عمدتا ناشی از انقباض عضلات است، تزریق دارو باعث فلج موقت عضله‌می‌شودوصاف‌شدن‌قابل‌توجه‌پوست‌رادری‌دارد.

این دارو نیز اگر استاندارد و باکیفیت باشد و پزشک علم و تجربه کافی در این زمینه داشته باشد، بدون عارضه است. حتی عوارضی مانند افتادگی پلک نیز به‌شکل موقت خواهد بود و جای نگرانی ندارد.

سلامت: **تزریق چربی چگونه انجام می‌شود؟**

دیگر اقدام زیبایی، تزریق چربی است. تزریق چربی به‌عنوان فیلر یا پرکننده مانند ژل هیالورونیک‌اسید استفاده می‌شود. نکته بسیار مهم در تزریق چربی اینکه حتما داروی بی‌حسی طوری باشد که عروق ناحیه منقبض شود تا خطر آمبولی هرچند نادر وجود نداشته باشد.

چربی برخلاف ژل بافت زنده است و انتظار می‌رود حداقل یک‌سوم بافت چربی که تزریق می‌شود زنده بماند و ماندگار باشد. گاهی چربی با روش‌های تخریبی برداشته می‌شود که سلول‌ها از بین می‌روند و فقط تغییر حجم موقت ایجاد شده و بعد از مدتی جذب می‌شود. گاهی افرادی دست به تزریق چربی می‌زنند که استاندارد

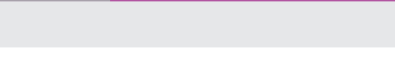
آنچه سوژه‌های «میز گرد زیبایی» درباره بیماری و درمان می‌گویند، لزوماً مورد تأیید «سلامت» نیست. حتماً اظهار نظر متخصصان را درباره درستی یا نادرستی اظهارات آنها در همین صفحه بخوانید. شما هم می‌توانید سوژه «میز گرد زیبایی» باشید. کافی است از طریق صفحه «باخوانندگان» با ما تماس بگیرید و تجربه‌تان را با سایر خوانندگان «سلامت» در میان بگذارید.

نگاه متخصص پوست

اقدامات زیبایی توسط افراد غیر متخصص عوارض جبران‌ناپذیری دارد

لازم را رعایت نمی‌کنند در نتیجه خطر جدی عفونت برای بیمار وجود دارد. تزریق چربی نیز مانند همه اعمال زیبایی باید توسط متخصص پوست یا جراحی پلاستیک انجام شود.

سلامت: **چه افرادی می‌توانند تزریق چربی انجام دهند؟**
چربی نوعی فیلر است و فردی که نقصی در زیبایی پیدا کرده می‌تواند تزریق آن را انجام دهد. نقص استخوانی در چانه، تحلیل‌گونه‌ها، لاغری بیش از حد صورت به خاطر رژیم‌های غیراصولی از جمله مواردی است که افراد می‌توانند با تزریق چربی بهبود دهند. البته پزشک متخصص در این مورد نیز مانند دیگر اقدامات زیبایی، تمام جنبه‌های سلامت عمومی فرد را بررسی می‌کند و اگر مشکلی نباشد، با رعایت اصول دقیق این کار را انجام می‌دهد.

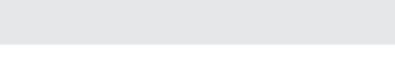
سلامت: **تزریق چربی چه عوارضی می‌تواند در پی داشته باشد؟**

مهم‌ترین مشکل در صورت انجام کار توسط فرد غیرمتخصص و بی‌تجربه، تزریق چربی به‌شکل غیرقرینه است.متاسفانه امکان برداشت چربی از موضع تزریق‌شده وجود ندارد و اگر حالت غیرقرینه ایجاد شود، فقط می‌توان دوباره چربی را از محل دیگری برداشت و با تزریق مجدد، نقص را تا حدودی اصلاح کرد. رعایت نکردن اصول بهداشتی نیز خط‌ عفونت را بالا می‌برد. تغییر شکل و بدحالتی در موضع تزریق چربی نیز عارضه شایع مراجعه به مراکز غیرتخصصی خواهد بود.■

نگاه روان‌شناس

ناراضیتی از ظاهر لزوماً با عمل جراحی برطرف نمی‌شود

این افراد نشان می‌دهد اسنادهای منفی بیشتری نسبت به خود دارند و به‌عنوان مثال شکست‌های زندگی را به خود نسبت می‌دهند و موفقیت‌ها را به دنیای پیرامون.

سایه تاریک تصور منفی بر زندگی

اغراق در مورد وضعیت خود و تعمیم آن به شرایط زندگی می‌تواند منشاء افکارمنفی،افزایش اضطراب،واکنش‌پذیری فرد حتی از لحاظ جسمی تغییر ترشح هورمون کورتیزول به شکل چرخه معیوب باشد و اختلال بدریخت‌انگاری را تشدید کند. این افراد نسبت به دیگران بیشتر تصور در مورد مشکلات جسمی نیز دارند. مطالعه انجام گرفته در این زمینه حاکی از آن است که این افراد در دوران کودکی بیشتر از دیگران در مدرسه غنبت داشته‌اند.

ترس از ظاهر ناخوشایند یا احساس بیماری می‌تواند دو پیامد را برای فرد به دنبال داشته باشد؛ ممکن است فرد از انجام فعالیت‌های روزمره به‌دلیل تصور بیماری منصرف شود که با کنارگذاشتن ورزش و دیگر رفتارهای سالم احتمال آسیب واقعی جسمی تشدید می‌شود. از طرفی چنین فردی اگر همدلی دیگران را دریافت کند، دچار تشدید مشکل خواهد بود. علاوه بر این، به‌خاطر تقویت باوربیماری‌از‌مزایایی‌مانند،مرخصی،دریافت‌از‌کارافتادگی و… نیز برخوردار شود که مسلمان‌وضعیت‌را تشدید می‌کند. بروز چنین رفتارهایی در خود یا اطرفیان باید جدی تلقی شود و حتماً نیاز به مشورت با روان‌شناس خواهد بود تا از بروز مشکلات پیچیده و احساس ناکامی و شکست در زندگی جلوگیری شود.■

شماره هفتصدوشصت‌ودو یک‌شهریورنودونه **سلامت**

نگاه فلوشیپ جراحی پلاستیک صورت

نسبت به تبلیغات زیبایی هوشیار باشید

■ **دکتر بابک ساعدی**

استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران

هر نوع اقدام در پزشکی می‌تواند با عوارضی همراه باشد اما شناخت فیزیولوژی و آناتومی اعضای بدن و آشنایی با موادی که در زمینه زیبایی کاربرد دارد، اصل مهمی است که باید پیش از هر نوع اقدام زیبایی درنظر گرفته شود. متاسفانه تبلیغات غیرمعمول خصوصاً در فضای مجازی، این تصور را ایجاد می‌کند که کارکردهای زیبایی در پزشکی به کارهایی مانند آرایشگری شباهت دارد، در حالی که این دو مقوله کاملاً با هم متفاوت است. ما اجازه نداریم در نسوج صورت، لب، بینی و… دخالت‌هایی را بدون توجه‌به‌ضرورت، عوارض و خطرات احتمالی انجام دهیم اما واقعیت این است که در جامعه برخی سوء رفتارها دیده می‌شود. اگر افراد با پیشنهادهایی مانند هزینه کمتر توسط افراد غیرپزشک مواجه شدند، باید احتمال تقلب و بی‌کیفیت‌بودن روش کار را در نظر بگیرند.

گاهی جراحی ترمیمی هم مؤثر نیست

استفاده نکردن مواد استاندارد می‌تواند با بروز عوارض جدی همراه باشد که مشابه عارضه فقط در موارد سرطان‌های پیشرفته پوست دیده می‌شود. در چنین مواردی جراحی ترمیمی از پوست، نسوج زیر جلدی و حتی عضله دیگر قسمت‌های بدن انجام می‌شود اما واقعا با صرف هر نوع هزینه و اقدام ترمیمی دیگری نمی‌توان انتظار بازگشت به وضعیت عادی را داشت و فقط می‌توان وضعیت را کمی بهبود بخشید.

اقدام به اعمال جراحی زیبایی حتی اگر توسط متخصص متبحر نیز انجام شود، می‌تواند به دلیل دست‌کاری وضعیت طبیعی بدن با عوارضی هرچند محدود و معدود همراه باشد. به‌عنوان مثال، تزریق ژل توسط پزشک ممکن است در موارد نادر با عوارضی مانند عفونت محدود، درد یا برجستگی و فرورفتگی همراه باشد اما بهبودپذیر است.

ارزان بودن خدمات نباید شما را وسوسه کند

اقدامات جراحی زیبایی به‌هیچ‌عنوان زیرمجموعه اقدامات آرایشی نیست. هر نوع از این اقدامات فقط باید توسط پزشکان متخصص که دانش و تجربه کافی دارند، انجام شود. امروزه موارد بسیاری دچار عوارض ناشی از مداخلات آرایشگاه‌ها و مراکز غیرتخصصی می‌شوند. عدم‌نظارت یا نظارت خیلی محدود از طرف سازمان‌های مربوط مانند سازمان نظام پزشکی و… عامل مهم فراگیری این اقدامات در مراکز غیرتخصصی است.

فریب تبلیغات غیرواقعی را نخورید

گاهی نیز مراکز غیرتخصصی تبلیغاتی مانند تزریق ژل داخل بینی به‌عنوان جایگزین جراحی بینی را پیشنهاد می‌کنند که کار بسیار خطرناکی است. حتی لیفت یا لیغ انداختن بینی نیز امروزه رایج شده که با عوارض جدی مانند نکروز (از بین رفتن بافت) یا عفونت شدید همراه است. در چنین مواردی نه‌تنها وضعیت ظاهری فرد بهتر نشده بلکه نیاز به اقدامات ترمیمی فقط در بهبود ضایعه و نه بازگشت به وضعیت طبیعی و مطلوب خواهد بود.

اگر عارضه‌ای اتفاق بیفتد، چه باید کرد؟

اگر طی چند ساعت اول پس از هر نوع اقدام زیبایی، فرد با احساس گرگرم، سفیدشدن، تغییر رنگ، کبودی و دیگر علائم غیرعادی مواجه شد، باید فوری به پزشک متخصص مراجعه کند. در واقع فقط چند ساعت وقت برای درمان‌های اولیه و به‌حداقل رساندن عوارض فرصت وجود دارد.

درپایان‌تاکیدمی‌شودکه‌اعمال‌زیبایی‌غیرضروری هرگز نباید انجام شود. زیبایی وضعیت طبیعی است اما اگر فرد چنین تصمیمی دارد، نباید در مراکز غیراستاندارد و توسط افراد غیرمتخصص انجام شود. حتی اگر به‌طور اتفاقی با نتایج خوبی همراه باشد، دلیلی برای تن دادن به عوارض جبران‌ناپذیر وجود ندارد.■